

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyílt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“ és a „Kanizsai járási, községi és körjegyzők egyletének“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Aratáskor.

Az aratás Magyarországon nemcsak magára a földbirtokos és földművelő osztályra nézve nagyjelentőségű, hanem szorosan egybefügg más társadalmi osztályok, legfőképpen pedig a kereskedői osztály létérdekeivel is.

Abban az időben, mikor még a forgalmi és kereskedelmi viszonyok folytán a termények értékesítéséről alig lehetett szó; mikor még a haladási és minden vonalon előtérbe nyomuló kulturális követelmények és a haladással fokozatosan növekvő életigények a termények értékesítését nem is sürgették: a gazdák nem valami nagy súlyt fektettek a termés-mennyiség fokozására; beérték azzal, ha az évi fogyasztásra elég termett és esetleg még fölösleg is maradt.

És különös, hogy abban az időben valóságos egyiptomi kövér esztendőök jártak. Akárhányszor megtörtént, hogy a képék kiint veszték a szántóföldeken; a gazdák nem bírták csűrbe takarítani; jó volt az a hőrszögöknek, patkányoknak, egereknek. Amit betakarítottak, azzal is csak nagy ügyel-bajjal boldogultak. Egész nyáron, egész őszön, egész télen át kellett sokszor pattogatni a csépet, míg magtárba juthatott minden szem.

Akkor mondták Magyarországon kívül a magyar nemzetről, hogy előbb-utóbb a zsirjában fog megfulladni.

Tett róla a jó Isten; megcsinálták a körülmények, hogy ez a furcsa, a mi poétikus életünkkel szemben nagyon is prózai végkimulás ne érjen bennünket.

Eret vágott rajtunk a haladás. Azok a vasuti vágányok, melyek hazánk földjét minden irányban át-meg átszeldelek, mind megannyi nyoma a haladás érvágásának. Azokon át frissül a vérünk; azok közvetítik a mi életerőnket, vérkeringésünket a külfölddel és viszont a külföldet mivélünk. Azokon tolul ki a mi édes hazánk

földjének fölösleges zsirja és azokon tolul be hozzánk az esetleg hiányzó életfentartó élelem. A felpeszűlt kereskedelem gőzerővel, villamos gyorsasággal visz és hoz, szállít ki és be.

Ezzel azután vége szakadt a régi egyked-vüségnek, mikor egy két évi rossz termésnek oda sem igen néztek a gazdák, mert hiszen egy jó esztendő telisteli töltötte a hóbárt; volt ott két-három esztendőre való is abból a termés-mennyiségből, aminek fölöslegét értékesíteni úgy sem igen lehetett.

Ennek a kezdetleges világnak immár vége van.

Most már nem a régi egykedvűséggel, hanem valóságos lázzal várják a gazdák az aratást, mikor a termés egy részét gyorsan értékesíthetik. A világkereskedelmi összeköttetés gyors és erős hullámzást idéz elő az árakban, ami szinte lázassá teszi a piaci életet mindenütt.

A földbirtokos gazdáknak halomra torlódnaik rendesen életigényelik, miket az aratás eredményéből akarnak kielégíteni.

Kétségtelen az, hogy hazánk kulturális haladása a privát életigények mellett óriási közterheket ró a földbirtokos osztályra; mert hát hiába a mi gyors és bámulatos kulturális haladásunkat drága áron kellett megszerezni és drága áron kell fentartani, fejleszteni. És e mellett kétségtelen az is, hogy az árak nem állanak arányban ezekkel a terhekkkel. A termelő az ő terményeit alacsony árakon kénytelen értékesíteni.

Ámde ne feledjük, hogy az alacsony árak nyomása, mint általában minden pressio, az időleges kár mellett okvetlenül fejlesztőleg hat termelési viszonyaink alakulására, mert egyfelől arra készíteti gazdáinkat, hogy minden talpalatnyi földjüket értékesítsék s holtan heverni ne hagyják; másfelől pedig elkerülhetlenné teszi az okszerű gazdálkodást, mely a szaktudás minden

eszközével oda hatni kénytelen, hogy a termés-mennyiség is fokoztassék a versenyképes minőség mellett.

Az alacsony gabona-áraknak is tehát, mint általában minden rossznak, megvan a jó oldala is. Az aratás eredményének értékesítése évről évre azt a tanulságot nyújtja gazdáinknak, hogy ma már nem elég régi szokás szerint a föld termő erejében és a jó Isten áldásában bízni, hanem mentül szakszerűbb művelődéssel segíteni kell a munkáló természet őseréjének, hogy a föld mentül busásabban adja vissza a magot, mentül hatalmasabb tőkájévé legyen a birtokosnak a kamatozás növekedésével.

Magyarországnak, mint földművelő országnak, jóléte mezőgazdasági viszonyainak, agrikultúrájának fejlődésétől függ. Hisz látjuk, hogy egy-egy rossz termésű esztendő milyen kihatással van a társadalom minden osztályára. Ha gazdaságunknak nincs pénze, akkor pangásnak indul minden.

A múlt évben különösen nálunk, Dunántúlon — kevés termés mellett olcsón kellett a gabonát értékesíteni! Ennél fogva gazdáink ez évben meglehetősen szűkecskén állottak pénzdolgában. Vidékenként sujtotta őket a sertésvész is.

Tessék csak megkérdezni itt a mi vidékünkön a különböző árucikkkel kereskedőket (a boltosokat) és iparosokat, hogy milyen hatással volt üzleti életükre az a körülmény, hogy gazdaságunk a saját életigényeit készpénzfizetéssel ki nem elégíthette vagy a legszűkebb mértékre szorította?

Különböben eléggé beszélnek erről — szomorú bizonyossággal — az előfordult bukások.

Az idén jobb természeti eredménynyel állanak szemben gazdáink s ha az árak nem emelkednének is, bizonyosan többet vesznek be gabona-termésükből; tehát kedvezőbb viszonyok elé nézhetünk.

A „Zalamegye“ tárcája.

Georges Spero.

Megbocsájtanak nekem Grotius, Hobbes, Kant, Spenzer, Fichte és a többiek, kiket a világ szellemóriásként tanult magasztalni, ha én feltétlen hódolatommal nem nekik, hanem neked s csak egyedül neked adozom Georges Spero.

A bölcsék bölcse, a nagyok nagyja. Te vagy előttem, böles Spero! Te adtál szárnyakat, hogy repülni tudjak, te adtad kezembe a szöveget, mely bevilágít a végtelenbe, s melynek fényénél eloszlik a lényeg misztikus homálya.

De kételyeim vannak, nagy Spero, hallgass meg:

Szerinted nincs messzeség a térben s miként a fényugár, úgy járja be a gondolat a tér végtelenségét. Szerinted nincs halál, nincsen enyészet, minden csak átváltozás. Lelkünk csak egy neme az energiának, s mint ilyen, hódol az egyetemes törvénynek.

Tökélyesedés a világ egyetemes törvénye és a fejlődés rendjében nincs visszaesés. Nem lehetséges, hogy az emberi lélek — testétől elválva csirázató erejévé váljék egy buzaszemnek, vagy izomerejévé degradálódjék egy fenevadnak. A földi erők tökélyesedésének legmagasabb foka az emberi lélek. A tovább fejlődés más világon történik. Az emberi lélek a föld történetében csak újabb keletű, s csak a fokozatos fejlődés szüleménye, de fejlődése még nincs befejezve. Az emberi test csak egy gépezet, melyet mi nagyon tökélyesnek tartunk, de te most már mosolyogva gondolsz arra az időre, mikor még te is osztozkodtál e hitben. Ember voltál te is, silány földi lény, kinek látköre nem terjed, túl e sárgolyónál; de azóta, hogy földi formádból kikelve, lelked valahol a világűrben rezeg, ki tudja, hánszor cseréltél új alakot és mily magasan állsz felettünk tökélyességben?

Sajnálkozva tekintesz le ránk, kik őt érzékszervünk

birtokában el sem képzelhetjük, hogy vannak lények, kik előtt nem titok az érzelem és nincs rejtve a gondolat.

Te vigasztalsz bennünket, mert a fejlődés még nincs befejezve. Lehet, hogy eljön még a telepáthikus érzelem és gondolat közlés időszaka, sőt ha nem csalódom, már közeledik is.

Te látod lelkünket, mint mi látjuk a Sirius fényét és érezzük a nap melegét.

Gondolatomat elviszi hozzád, miként a fényt elhozza hozzánk az ether rezgése, s te megértesz engem. Beszél-gessünk hát!

Lásd Spero, te a mindenséget, a teremtés koronáját: az embert is hideg logikával vezetted vissza egy megfoghatatlan, érzeink alá nem eső, láthatatlan valamire. Felette urrá teszed az erőt, mint egyetemes mozgatót s e kettőből alkotod meg a világot. Minden, a mit látunk, csalódlás, való csak az atom, mely láthatatlan.

De ha ez így van, nemde Spero, a gondolat, s az érzelem is csak mozgás?

Mozgása agysejtjeink parányainak, vagy az ethernek, vagy bármely ismeretlen anyagnak, de bizonyos, hogy mozgás. Te nagy fizikus voltál Spero, tudod, hogy minden mozgás csak nyilvánulása egy mozgató erőnek.

Mondd meg hát Spero, honnan az erő, melyből érzelmeink és gondolataink fakadnak?

Ha minden csak mozgás a földön, s minden mozgás csak amaz etheri hullámzások mennyiségnyi folyamánya, melyek az idővel a végtelen tér örvényeiből hozzánk érkeznék, talán onnan jön a titkos erő is, mely lelkünket betölti. Talán az érzés, mely bennünket lélekben felemel, a vágy, mely tetterre készlet, a tudat, mely boldogít, vagy lesújt, szintén nem egyéb, mint ezen etheri hullámok változott energiája.

Mert az erély változik, de az erő megsemmisíthetetlen. A tömegmozgás hővé, a hő fénynyé, a fény electromossággá alakulhat, mert mozgás mindenik, csak a mozgó test és a mozgás minősége különböző. A vezető közeg rezgése látási érzetté, az érzet érzelemmé, majd tudattá és akarattá változik, s munde nem egyéb, mint ugyanazon erőnek más és más energiája,

Mozgás és szüntelen változás körtünk minden. Ma nem vagyok az, aki tegnap voltam, sőt az sem, aki egy pillanattal az előtt voltam.

Nemde Spero, azt is tudod, hogy a mozgás tovább terjed, ha vezető közege van. A hullám tovaleng a víz felszínén, a hang tovarozeg a levegőben, a fényt millió és millió mértföldekről hozza hozzánk a világűrt betöltő ether.

Ugyebár Spero, az érzelmeknek is van vezető közege, s a gondolat is túlterjed agyunkon, s csak érzékszervünk hiányzik ahhoz, hogy észleljük is azokat.

Agysejtjeink mozgása mozgást kelt, mint kezünk suhintása, csak a mozgó anyag és a mozgás miséje ismeretlen előttünk.

Az erő megfoghatatlan, csak hatásából ismeretes. Minden erőnek bizonyos külső hatás, változás felel meg, minden változás csak bizonyos nagyságú erő okozataként jelentkezhetik. Nincs módunkban megsemmisíteni egy levet, s nem teremhetünk egy parányt. A lényeg öröktől való, csak a forma születik újra és újra.

A világ felett örök és változhatatlan törvény, a mozgás törvénye uralkodik.

Ez uralkodik felettünk is, nemde Spero?

Mert hiszen lelkünk csak egy neme az energiának, s testünk csak egy fajta az atomok mozgásának. Lelkünk testet formál a holt anyagból, miként a jegecesedési erő gyémántot készít a fekete szénből.

Mélyeség a te filozófiád, böles Spero, szédülök, ha belemélyed lelkem gondolatvilágodba.

Csak egyet nem értek.

Ha hatás nélkül nem vesz el a legparányibb erő, ha oly erős az ember, hogy akaratával megváltoztathatja a hold járását, miért van az, hogy nem tudtál boldog lenni, Spero? S ha az erő absolut valami, s akaratunk áthatja a mindenséget, honnan van az Spero, hogy annyi nemes szív szakadt meg és annyi fényes elme bomlott meg, mert legnemesebb célját el nem érheté?

Az a tanulás azonban most is és évről évre élénken áll előttünk, hogy nálunk a gazdálkodásnak minden vonalán oda kell hatnunk, hogy az teljes és alapos szaktudással járjon karöltve; arra kell törekednünk, hogy a föld értékesítésének és értéke növelésének ismeretét ne csupán a nagyobb földterületek birtokosai, hanem a kisbirtokosok is alaposan elsajátítsák.

Ezt nem csupán a földbirtokosok magánérdeke, hanem a közérdekek is napról-napra jobban sürgetik és követelik.

Megeyi élet.

A megyei közigazgatási bizottság július havi ülését Csértán Károly alispán elnöke alatt j. hó 14 én tartotta.

Az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágaiban június hóban előfordult eseményekről felolvasatván, helyeslőleg tudomásul vétetett.

Olvastatott és tudomásul vétetett a belügyminiszter leirata, mely szerint Mura-Szerdahelyen új esendő őr állomást állított fel.

A zala-egerszegi főgymnasium épületének telkéhez még szükségessé vált 316 négyzet öl terület kisajátítására a közigazgatási bizottság Arvai Lajos megyei főjegyző elnöke alatt Deák Mihály és Farkas József megyei törvényhatósági bizottsági tagokból álló bizottságot küldötte ki.

A lentü anyakönyvi kerületben anyakönyvvezetői helyettesnek, a felső-örsi anyakönyvi kerületben lemondás folytán új anyakönyvvezetőnek kinevezése tárgyában a közigazgatási bizottság a belügyminiszterhez felterjesztést tett.

Több mezei rendőrségi és vadászati kihágási ügyben érkezett felelősséget intézett el a közigazgatási bizottság.

A gutorföldi h. é. vasútállomáshoz vezető út mikénti kiépítése tárgyában hozott közigazgatási bizottsági végzés ellen a dunántúli h. é. vasút részvénytársaság igazgató sága felelősséget adván be, a felelősséget a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztették.

A közigazgatási bizottság dr. Mangin Károly kir. tanácsos, megyei t. főorvosnak a havi jelentésében foglalt indítványhoz képest felhívja Keszthely város közönségét, hogy a miniszteri szabályrendeletben megkivánt feltételeknek megfelelő kórház építéséről gondoskodjék. Ennek elkészülteig, ha a mostani kórháznál alkalmasabb ideiglenes helyiség található nem volna, a betegek elhelyezése a jelenlegi kórházépületnek csak az utcára néző szobáiban engedtetik meg.

Előterjesztett a nagy kanizsai kózkórházi bizottságnak javaslata a kórházi orvos, gondnok és felügyelő fizetésének felemelése tárgyában. Tekintettel az évről évre növekedő betegforgalomra s az ennek folytán szaporodó munkára, a közigazgatási bizottság a tervbe vett fizetés emelési javaslatot pártolólággal terjesztte fel a miniszteriumhoz.

A zalavölgyi h. é. vasút mentén készített párhuzamos utak és utátjárók átvételéről felvett jegyzőkönyveket a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyólag tudomásul vevén, visszaküldötte.

Esztergál, Nagy-Rada és Szabar községeknél azt a kérelmet, hogy az oroszpostai kézbesítési köréből a z. apáti postahivatal kézbesítése körébe helyeztessenek át, a pécsi posta és távirtelegráf igazgatóság értesítése szerint a kereskedelemügyi miniszter nem teljesítette.

Az állami közutakon foganatosítandó felülvizsgálatokhoz bizalmi térfiakül megválasztottak a pozsony-varasdi államutnak Zala-Lövőtől Alsó Lendváiig terjedő szakaszára Farkas József, Alsó Lendvától Csáktornyaiig terjedő szakaszára Ziegler Kálmán, a Pécs—varasdi közút egész szakaszára dr. Vizlendvay József, a N. Kanizsa tapolezai állami közutnak Nagy-Kanizsától B. Magyaródiig terjedő szakaszára dr. Vizlendvay József, B. Magyaródiól Tapolezaiig Bogay Máté, a Budapest—grázi állami közutnak Vigántól Tapolezaiig és innen Sümegig terjedő szakaszára Skublics Gyula, Sümegtől Zalabéregig terjedő szakaszára dr. Gyömörey Vince közigazgatási bizottsági tagok.

Indítvány tétetett a törvényhatósági közutaknak átkelési, nem különben külső szakaszain foganatosított és foganatosítandó árok gondozási munkálatok sikeres végrehajtása tárgyában. Mielőtt ez ügyben a bizottság konkrét intézkedést tenne, felhívja az államépítészeti hivatalt, hogy eddig tett ez irányú intézkedéseinek eredményéről a szeptemberi közigazgatási bizottsági ülésre tegyen kimerítő jelentést.

Kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint a miniszter ez időszakban végleg intézkedett a keszthelyi felsőleányiskolának állami polgári leányiskolává, a tapolezai felső népiskolának állami polgári fiú iskolává átalakítása és a csáktornyai polgári fiú- és polgári leány iskola államosítása ügyében. A csáktornyai iskolaszékek személyesen tárgyalta, a tapolezai és keszthelyi iskolaszékekkel a tárgyalás még e hó folyamán lesz. A miniszter a keszthelyi irgalmas nének vezetése alatt álló intézetben négy osztályu, nyilvánossági joggal bíró polgári leányiskola felállítását tudomásul vette s az intézet felett gyakorlandó állami felügyelettel Zalavármegye kir. tanfelügyelőjét bízta meg. A nagy-kanizsai iskolaszék megindította az ottani községi polgári iskolák államosítását. Felterjesztést tett az alsó lendvai áll. polgári fiúiskola új épületének berendezése és felszerelése ügyében. Ez időszakban tartott meg vezetése alatt a csáktornyai tanítóképző intézetben a tanképesítő vizsgálatok. Jelen volt a mura-közi hegyvidéki állami iskolák évről-évről vizsgálatán Stridón, Királylakon, a II. és IV. Hegykerületben és Rác-Kanizsán; továbbá a mura-szent-kereszt millenárius iskola és a mura-siklósi r. k. iskola záróvizsgáján. — A második tanítói állás és gyermekmenedékház ügyében volt Mura-Viden. — Második csáktornyai utja alkalmá-

val részt vett a polgári fiú- és polgári leányiskola évről-évről ünnepélyén. — Végül jelenté, hogy dr. Mandel Pál országgyűlési képviselő választókerületének összes tanítóit saját költségén viszi Budapestre augusztus hó elején az ezredéves országos kiállítás megtekintésére.

A közoktatásügyi miniszterium leirata Prehovicza, Podbreszt és Vulláris községek iskolázásának rendezése ügyében pótlás céljából kir. tanfelügyelőnek azzal adatik ki, hogy a k. tanfelügyelőség által már ugyanezen tárgyban külön is tett felterjesztés eredményéről annak idején jelentést tegyen.

Tudomásul vétetett a miniszter rendelete, melylyel a kebelel róm. kath. iskola második tanítói állásának szervezése végett 300 frt államsegélyt utalványozott s a kis-dörgicssei ág. ev. tanító fizetését 400 frtra kiegészítette.

A zala-szent-lászlói r. k. hitközség kérvénye a második tanítói állásnak államsegéllyel szervezése tárgyában kelt pótlás után pártolólággal felterjesztették.

A szeptedi róm. kath. iskola, az alsó felső dörgicssei ág. ev. hitközség államsegélye ügyében az egyházmegyei főhatóság beleegyező nyilatkozata felterjesztették.

Füzvölgy községi államsegély elnyerése tárgyában beadott kérvényére — figyelemmel a felhozott indokokra — 150 frt államsegélyt hoz a bizottság a miniszternél javaslatba.

Csáktornyai községi elemi iskolai tanító választásánál az elnökség ellátásával Ziegler Kálmán közigazgatási bizottsági tag bizott meg.

Kiss Lajos zala-egerszegi polgári és felső kereskedelmi iskolai tanárnak ötödéves korpótlék tárgyában betérjesztett kérvénye pártolólággal terjesztették fel a miniszterhez.

A draskoveci iskolai alapvagyton 1894. évi, a nyirestalvai, a Gyümölcshegy község, ötödik hegykerületi község 1895. évi iskolai alapvagytonáról, a csukoveci község 1894. évi iskolai alapvagytonáról szóló zámadásokat a megyei számvevőség előterjesztése alapján a közigazgatási bizottság jóváhagyta.

Alsó Lendva nagyközség előjáróságának jelentése az ottani kisdévedelem ügyében tudomásul vétetett.

A letenyei járás szolgabírója által Vakonya község előjáróságával egy állami iskola felállításának ügyében felvett jegyzőkönyv a kir. tanfelügyelőnek azzal adatott ki, hogy a miniszterium által már ez ügyben tett intézkedésekhez képest javaslatát a jövő ülésben terjesztesse elő.

Grosits Mari sümeghi felső leányiskolai tanítónő megválasztását a közigazgatási bizottság jóváhagyta.

Heizer Ferenc tihanyi tanító nyugdíjának megállapításában érkezett miniszteri rendelet hiteles másolatban a tihanyi r. k. hitközségnek kiadatik.

Kerka-Tótfalu község kérvénye Szécsi-Szigettel való iskolai egyesülés ügyében az érdekelt iskolai hatóság meghallgatása s ennek alapján jelentéstétel céljából a kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

Az árvaszéki h. elnök jelentése szerint a fogalmazó karnál május végén hátrálék volt 8.484, június hóban beérkezett 2.914 s így elintézés alá került 11.398 ügyszer; ebből június hóban elintézték 2.861 dbot s így június végén hátrálékban maradt 8.537 ügyszer. Az irodánál május végén hátrálékban volt 283, június hóban leírás végett kiadott 2.872 s így elintézés alá került 3.155 ügyszer; ebből június hóban leírtak és expedáltak 2.281 dbot s így június végén hátrálékban maradt 874 ügyszer.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint június hóban a vármegye területén befolyt 104.060 frt 68 kr. adó. Az év első felében összesen befolyt 934.897 frt 36 kr., melyet a múlt év hason szakában befolyt 976.736 frt 05 krral egybeazonosítván, a f. évben 41.838 frt 69 krral folyt be kevesebb. Június végén az adóhátrálék, 1.394.544 frt 61 1/2 kr. egyenes adóban, 92.805 frt 20 1/2 kr. hadmentességi díjban, 1.960.514 frt 33 kr. szőlő-édesmaváltásban, 350.738 frt 82 1/2 kr. bélyeg- és jogilletékben, 6.347 frt 24 1/2 kr. illeték egyenértékben, 56.228 frt 63 1/2 kr. fogyasztási és italadókban, 13.361 frt 06 kr. italmérsi illetékben s így összesen 3.874.539 frt 91 1/2 kr. Leírásba hozatott az év elejétől: a) egyenes adóban 16.704 frt 07 1/2 kr., hadmentességi díjban 94 frt, szőlőédesmaváltásban 513.482 frt. Fizetési halasztság 5 esetben 1.199 frt 20 1/2 kr. adótarozásra, ideiglenes házádo mentesség 2 épületre adatott.

Utmutatás a szőlőmoly irtására.

A kir. állami rovarügyi állomás a szőlőmoly (Cochylis ambiguella) irtására vonatkozólag a következő utmutatást adta ki:

A szőlőmoly évente kétszer szokott mutatkozni. Az első nemzedék hernyói május elejétől körülbelül június első negyedéig találhatók, a mikor kezdetben a fürt apró bimbóit, később a nyíló virágzatot, majd az apró kötődött bogycákat pusztítják. E hernyó eleinte igen parányi és zöldes szíriú, később szennys rózsás, vagy ibolyás szürkés, de feje és az utána következő első testiz feketés barna; teljesen felnőt korában 8—10 milliméter hosszú. E hernyót a fürtön sohasem lehet szabadon látni, mert a míg igen kicsi, addig bele furakodik a bimbókba, miközben azokat finom pókszállakkal összekötögeti, később pedig részint az elragott virágokból, részint azok elváló hulladékaiból ugyancsak a szájból eregető pókszállakkal a fürt gerezdéi között hosszukás fészket készít, a melynek belsejét kibéleli. E fészkekben tartózkodik és innen indul ki, hogy a kárteleteit folytassa.

Július elején teljesen kifejlődött és vagy az eddigi fészkekben, vagy ritkában a karó és szőlőtöke alkalmas repedésében, de nem ritkán a szőlő kötözésére használt anyagban (szalma, guzba csavart füvezesszők, sás vagy raffia között) készített külön burokból bebábozódik. Bábja csak mintegy 6 milliméter hosszú és világos barna.

Két hét múlva július vége felé, vagy augusztus

havában kikel e bábból a szőlőmoly, mely valamivel nagyobb és természetesebb a közönséges ruhamolynál, mert 7—8 milliméter hosszú és kiterjesztett szárnyával 13—15 milliméter széles. E molyra könnyen rá lehet ismerni arról, hogy hátán, a felső szárnyaim egy kis nyereg alakú és kávésbarna színű sáv húzódik; a felső szárnyak hegyén a nyereg alakú rajzhoz hasonló színű pont van. Ha meg ül, szárnyait háztető módjára csapja össze.

A moly a nappal legnagyobb részét a levelek alsó felére húzódva tölti, csak este röpködik, miközben párzik és a vagy már félig kifejlődött bogycokra, vagy azok nyelveire egyet-egyet, összesen mintegy 30—40 petét tojik. E pete fehéres és szabad szemmel nem igen vehető észre.

Az ebből a petéből kikelő kis hernyócska, tehát a szőlőmoly második nemzedéke, mely szíre és termetre majdnem teljesen azonos a júniusi hernyóval, augusztusban a bogycókba furakodik. Azokat részben egészen kirágja, részben csak kikezdi, de szálaival mindig össze fonogatja. Az így megtámadott és összecsomózott bogycók, melyek, legtöbbször a fürt hegyén vannak, rothadnak, nemcsak mert már ugyanis meg vannak sérülve, hanem azért is, mert rájuk telepednek a különböző gombák is.

Még mielőtt a szüret ideje beköszönt, a hernyó elhagyja a fürtöt és vagy a tökére, vagy a karóra vándorol, hol bebábozódási helyet készít magának, a melyben novemberig, vagy decemberig eleinte, mint hernyó, vesztegel s csak azután bábozódik. Ilyen báb alakjában kitelel.

Május elején, de ha meleg a tavasz, akkor már április végén megjelenik a moly, mely petéit a bontakozó hajtásokba, illetőleg azokban a bimbókra tojja: e petékből kél ki az a nemzedék, mely tavasszal és nyár elején a virágfürtöket szokta rongálni.

A szőlőmoly előfordul szórványosan Magyarországon, de olyan károkat nem igen okoz, mint pl. Svájcban vagy a bádeni nagyhercegségben. Mindazonáltal tanácsos, hogy ezt a kis mértékű megjelenését is figyelemmel kísérjük mindig.

A hol csak szórványosan mutatkozik, pl. minden 5—10 tőkén itt-ott egy hernyó, akkor ott elég, ha azt egyszerűen leszedjük; nagyobb infekció esetén azonban ez fásasztó munka lévén, célszerűbb lesz a permetezéshez hozzátögni. Az ehhez szükséges folyadék 3 kg. puha fekete szappanból, 1 1/2 kgr. valódi pyrethrum (Zacherl) porból és 10 lit. vízből készült olyan formán, hogy e vízben előbb a szappant feloldjuk s aztán hozzá keverjük a pyrethrumport. Az így nyert folyadékot aztán még 90 liter tiszta vízzel kell felhígítani. Permetezéskor, a mely bármely permetező készülékkel hajtható végre, csak a fertőzött fürtöt kell permetezni, a töke többi részét nem kell bántani. Jó, ha ilyenkor nem a permetező diót használjuk, hanem ha a folyadékot egyenes, vékony sugár alakjában a fürt fertőzött részére löveljük.

Molyzás idején használhatók a molyfogó lámpák; ezek egyszerű lámpásokból állanak, a melyek kívülől áttetsző, enyves felületű papirosnak vannak bevonva: este a világosságnak neki röpködő molyok neki mennek az enyves papirosnak s odaragadnak. A molylámpánál, mely esős időben, vagy holdvilágos estén nem alkalmazható, jobb, a moly legyező. Ez egy fogóhoz erősített vékony, de széles felületű fa-, vagy vastag papírlémezéből készül. E molylegyező egyik fele be van kenve ragadós anyaggal (glycerin, vagy lenmag és megolvastott kolofonium egyforma arányú keveréke). Az eljárás az, hogy a munkás egyik kezével megvergeti a tökét, másikba tartva a legyezővel utána suhint a felzavart molyt, a mely a ragadós felülethez oda tapad. Ez a molyfogás tehát végrehajtható nappal is.

Tavasszal, szőlőnyitás idején, alkalmazható ellene a kéreghántás. Ez abból áll, hogy a töke felesleges kérgét és az elszáradt csapokat leütjük s a tökén megmaradt repedésekbe húzódott bábokat hegyes árral megöljük. Ez alkalommal meg kell tisztítani a rajta meghúzódt bábokból a szőlőkarókat is, valamint, hogy el kell égetni a szőlőben maradt megelőző évi kötő anyagot is. A tökéről levert kérgét és fát szintén el kell égetni. Különösen kell vigyázni arra, hogy a kéreghántáskor kihullott kis bábok földön ne maradjanak. Ez oknál fogva tanácsos, hogy a töke alá már a munka megkezdése előtt valami ponyvát vagy zsákot teregezzünk, a melyről a hulladék aztán könnyen összeszedhető.

Egyéb szükséges felvilágosítással készségesen szolgál a m. kir. állami rovarügyi intézet. (Budapest, V. kerület, Nádor-utca 28.)

A soproni kereskedelmi- és iparkamara köréből.

I.
A jövőre Bulgáriában, a nyilvános árlejtések alkalmával fölmutatandó és az illető versenyző cég szállító-képességét bizonyító igazolványok, kiállításuk napját követő csupán három havi időtartamra érvényesek.

Miről az érdekelt körök ezennel értesítenek.

Sopron, 1896. július hóban.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

II.

New-Yorki főkonzulátusunk „Austung“ kabelcimét szintén bejegyeztette. Miről az érdekelt körök ezennel értesítjük.

Sopron, 1896. július hóban.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

III.

A szombathelyi kir. törvényszék elnöke a vezetése alatt álló kir. törvényszék, továbbá a területén levő kir. járásbíróságok és a szombathelyi kir. ügyészség részére az 1897—1899 években szükséges irodaszerek, stearyngyertya, valamint az 1897. évben szükséges tűzifa mennyiség és könyvkötő munkálatok biztosítása tárgyában f. é. augusztus hó 10 én zárt ajánlati tárgyalást tart. Az erre

vonatkozó ajánlatok ezen időpontig okvetlenül benyújtandók.

Miről az érdekelt körököt oly megjegyzéssel értesítjük, hogy a részletes föltételek a fönemlített kir. törvény-szék irodaigazgatójánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sopron, 1886. évi július havában.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Vizsgáló bíró kirendelése. A m. kir. igazságügy-miniszter a nagy-kanizsai kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul *Véber Károly*, vizsgálóbírói állandó helyettesül pedig *Csesznák Miklós* nagy-kanizsai kir. törvényszéki bírákat rendelte ki.

Alapítvány. Dombrádi Nagy Gyula csndőr-százados, zalaegerszegi szárnyparancsnok, a magyar országos csendőrség szellemi és erkölcsi fejlesztése céljából a m. kir. központi állampénztárnál 3000 frtnyi alapítványt helyezett letéteménybe. Ez az alapítvány az idevonatkozó alapítólevél szerint „dombrádi Nagy Gyula és neje született Brandt Ilonka” elnevezés alatt kezeltetvén, az alapítványi tőke évi kamatai egyenlő részben, minden évben három, kizárólag magyar királyi oly csendőr altiszt (örvester vagy őrsvezető) között lesznek kiosztva, a kik ezen minőségükben állásbeli kötelezettségüknek szívvel-lélekkel minden irányban híven megfelelnek. Az első jutalmak kiosztása, az alapító óhajára, Magyarország ezredéves fennállásának emlékére, folyó évi szeptember hó 12-dikén lesz. A jutalmazandók kijelölése a csendőrség országos felügyelője, vagy a felügyelői teendőkkel megbízott törzsfőosztályra bízott. A honvédelmi miniszter az alapító századosnak e nemeseleki cselekedeteért rendeletileg köszönetét nyilváníttatja.

Állami polgári leányiskola Keszthelyen. Lapunk zártakor értesítenek bennünket Keszthelyről, hogy az ottani községi felső leányiskolának polgári leányiskolává átalakítása ügyét dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, személyesen tárgyalta meg az iskolaszékkel július hó-án. Az új iskolának egyelőre két, esetleg már három osztálya fog szeptember hóban megnyitni. Az 1898. évből eszközölnö építkezés idejéig bérhelyiségben fog elhelyeztetni. Az épület a város által adandó telken s ugyancsak 10000 frt városi járulmányával a közoktatási kormány által fog felállítatni. A jelenlegi tanerők átvételnek az új állami iskolához, a többi tanerők a szükséghez képest fognak kineveztetni. Az iskolaszék hálás köszönetet mondott dr. Wlassics Gyula miniszternek és meglepő elismerést a megye tanfelügyelőjének.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Tóth Gyula* zalaegerszegi pénzügyi biztost főbiztossá és pénzügyőrségi előadóvá nevezte ki.

Halálozás. Dr. *Schreyer Lajos* nagy-kanizsai orvos, kir. törvényszéki, déli vasuti és tb. megyei főorvos, Nagy-Kanizsán 62 éves korában meghalt. A nagy-kanizsai kisdiednevelő egyesület, melynek az elhunyt orvosa volt, külön gyászjelentést adott ki. Béke poraira!

A zalaegerszegi karácsonyfa egyesület nyári táncmulatságát f. hó 12-én tartotta a Baross ligetben szép számú közönség részvételével. A mulatság helyét belépti jegyekből 87 frt 86 kr., pezsgő, liqueur, szivar, virág és sütemény elárulásából 92 frt 91 kr., fellülizetésekből 33 frt 70 kr., összesen 214 frt 48 kr., melyből a 72 frt 31 kr. kiadás levonván, maradt tiszta jövedelem az egyesület javára 142 frt 16 kr. Virágot adni s egyúttal virágot elárusítani szíveskedtek: Bajomy Iza, Bogdán Olga, Gaszta Mariska, Gerencsér Mariska, Gresz Irma, Nagy Magda, Remm Ella, Simon Ilonka, Sipos Mariska, Somossy Mariska, Travnik Vilma kisasszonyok. Elárulás végett pogácsát küldtek: Ruzsics Károlyné, Kroszetz Istvánné, Kroszetz Gyuláné, Varga Vilmosné, Tahy Rozália, Simon Ignácné, Kovács Károlyné, Remm Józsefné, Kovács Józsefné, Kovács Lászlóné, Preszler Gyuláné urhölgyek, likört küldtek Fangler Mihály, Kohn Salamon urak. Virágot küldött Udvardy Ilonka. Fellülizetési szívesek valának: dr. Saizethy Elemér, N. N. mérték 2—2 frt, dr. Czinder István, dr. Hajós Ignác, 1 frt 50 kr., Escher N., Botfy Lajos, Lányi Kálmán, Kócsa János, Kroszetz Gyula, Kroszetz István, N. N., Weisz Tivadar, Kummer Gyula, Ruzsics Károlyné, Gresz Károly, Kéner Dániel 1—1 frt, Pallos János, Nagy Irén 80—80 krt, Balassa Benő, Kiss János, Kloszfszky Ernő, Bencez György, Remm József, Goldner L., Vidovich Bonaventura, Sebastyén János, Gaszta Antal, dr. Rosenthal Jenő, Weisz Ignác, Preszler Gyula, dr. Isoó Jánosné, Kovács Józsefné, Horváth Jenő, Goldfinger Jánosné, Eisenstädter Zsigmond, öz. Tretter Viktorné, öz. Tahy Rozália, Tahy Elemérné, Sperlág N., Pirity Gyula, Bujdosó N., Herényi Ferenc, Kiss Károly, Simon Ilona 50—50 kr., Pataki Pál 30 kr., Sipos János, Sebastyén Antal 20—20 kr., Sipos Antalné, Kiss Jánosné 10—10 kr. Úgy a fellülizetéseikért, mint az elárulás végett küldött adományokért, valamint a virágot árult kisasszonyoknak szíves fátadozásukért az egyesület hálás köszönetét nyilváníttja.

Csáktornya város képviselőtestülete legutóbbi gyűlésén foglalkozott a polgári fiú és polgári leányiskola államosításának ügyével. A miniszter feltételei a következők: A város a polg. fiú- és leányiskola részére szükséges épület számára a telket a kincstárnak ingyen tartozik átadni, az épület felépítéséhez szükséges kölcsönt a város veszi fel úgy, hogy azt az állam 2500 frtos részletekben törleszti. Amíg az épület el nem készül, a két intézet elhelyezéséről a város gondoskodik s azután is az iskola fenntartásához évi 800 frttal hozzájárul s az épület jókarban tartásáról a városnak kell mindenkor gondoskodnia. A város e feltételek közül nem fogadta el az épület jó karban tartását, mivel az állam tulajdonát képezendi az épület s így jó karban tartásáról neki, mint tulajdonosnak kell, gondoskodnia; nem fogadta el továbbá azt a feltételt, hogy az épület elkészültéig a város gondoskodik mindkét intézet elhelyezéséről. Ily

értelemben fog a város feliratilag a miniszterhez fordulni, s tekintettel arra, hogy a város kulturális célra évenként 8000 frtot áldoz, kérni fogja a minisztert, hogy a városra nézve terhes feltételtől elállani szíveskedjék.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Gombár Gyula* nagy-kanizsai kir. törvényszéki aljegyzőt a szolnoki kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Diszcsónakázás. A keszthelyi csónakázó egyesület vigalmi bizottsága a helybeliek és fürdő vendégek szórakoztatására legközelebb diszcsónakázást rendez, mely alkalommal este tűzijáték és házi táncmulatság is lesz a Balaton parton.

Fürdőbiztos Balaton-Füreden. Főispán Ömeltósága Balaton-Füredre fürdőbiztossá *Szekely Emil* tapolcazi járási szolgabíróvá nevezte ki.

A nagy hadgyakorlatokban, amelyek szeptember közepén Csáktornya és vidékén O felseje a király s valósintileg a német császár s több főherceg jelenlétében tartatnak meg, — mint Muraköz laptársunk írja, — részt fog venni hat hadosztály mintegy 45 ezer emberrel. Az egymás ellen küzdő három-három hadosztály a III ik (grázi) hadtesttől s a hozzá tartozó cs. és kir. Landwehr gyalog hadosztályból, valamint a XIII-ik (zágrábi) hadtestből s az oda tartozó m. kir. (horvát) honvéd gyalog hadosztályból kerül ki.

A gazdaközönség figyelmébe ajánljuk a „Zala-megyei Gazdasági Egyesület” tagjaihoz intézett következő felhívást: „A műtrágyák beszerzése küszöbön állván, Klein Márton urtól Nagy-Kanizsán, mint a „Hungária” műtrágya, kénsv. gyár képviselőjéről Zala- és Somogy vármegyékre, az egyesülethez következő ár ajánlat érkezett: *Prima superfoszfát* szavatolt, vízben oldható 16—18 % vilsav (fosfor) tartalommal 4 frt. 40 kr. 100 kg. *Amoniak superfoszfát* szavatolt vízben oldható 10—12 % vilsav és 3—5 % lényeg 5 frt. 75 kr. p 100 kg. *Thomas salak* magyar 22—24 % vilsav tartalommal 75—80 % porfinomság 3 frt. 60 kr. per 100 klg. egész kocsis rakományokál Z. Egerszegig, vagy bármely zalamegyei vasuti állomásig bérmentve; fizetés a számla keltjétől 6 hóra, esetleg további 6 havi meghosszabbításra 6 % kamat mellett; a számla keltjétől számított 30 napon belüli készpénz fizetés esetében 2 % pénztári engedmény. Megrendeléseket az egyesületi titkári hivatal is elfogad Z. Egerszegben vagy közvetlen a fennebbi képviselő Nagy-Kanizsán.

Keszthely város képviselőtestülete f. hó 11-én tartott ülésén tárgyalás alá vette és változatlanul elfogadta az előjáróság által az 1897-ik évre egybeállított költségvetést. — A tapolca-keszthelyi helyi érdekű vasutára, melynek előmunkálási tervét bemutattatták, 15.000 frtot szavaztak meg.

A nagy-kanizsai malatagyár és serfőződe részvénytársaság gelsei Gutmann Vilmos elnök elnökléte alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen megjelent 25 részvényes 2693 részvény képviselésekben. A közgyűlés egyedüli tárgyat jelzálogkölcsön felvétele képezte elsőbbségi követények kibocsátása után. A részvényesek az igazgatóság javaslatához képest a 350.000 ftos 6% os jelzálog kölcsönt, amelyre 3.500 db. 100 frt névértékű, sorsolás után 35 év alatt törlesztendő elsőbbségi kötvény bocsátatták ki, egyhangulag megszavazták. A részvényeseknek az elsőbbségre nézve elővételi joguk van, amely azonban a közgyűlés napjától számított 3 hónap alatt gyakorolandó.

Kirándulás B.-Füredre. Keszthelyről f. hó 14-én reggel 6 órakor a „Kelen” gőzhajón egy 104 tagból álló társaság B.-Füredre rándult. A kirándulóknak nagyon kedvezett az idő s az egész napot kellemesen töltvén, este 10 órakor tértek vissza Keszthelyre.

Alapszabály megerősítés. A m. kir. belügyminiszter a muraközi hegyvidéki olvasóköri alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Védekezés a hesszeni légy ellen. A földművelésügyi m. kir. miniszter a hesszeni légy ellen való védekezés tárgyában valamennyi törvényhatósághoz és gazdasági egyesülethez a következő rendeletet intézte:

„Mivel a hesszeni légy (Cecydonia destructor) az ország nagy részében meglepően jelentékeny károkat okozott, a már ez ügyben kiadott rendeleteknek épségben tartása mellett — az észak amerikai Egyesült Államokban tapasztalt sikerek alapján — következőket rendeltem el:

Azon községek, illetve városok határában, hol a hesszeni légy infektio az elmúlt vagy a folyó évben nagyobb mértékben megállapítottat, az úgynevezett *csalogató vetések* veendő alkalmazásába. Ezek abban állanak, hogy minden táblában már augusztus utolsó vagy szeptember első napjaiban több helyen néhány barázdányi őszi gabona vagy árpa vetendő, mely célra a legsilányabb minőségű vetőmag is használható. Ezek a csalogató vetések arra valók, hogy a hesszeni legyek ezekbe rakják petéiket. Az ilyen csalogató vetések azután a rendes vetés — legkésőbb azonban a tél beállta előtt jól alá szántandók, ügyelvén arra, hogy egész hosszukban tökéletesen föld alá kerüljenek és így belőlük tavasszal a légyrajok ki ne szállhassanak. Igen ajánlatos az ilyen alá szántott csalogató vetések lehengerzése is.

Keszthely város 1897. évi pótdadoja. Keszthely város 1897. évi, a képviselőtestület által elfogadott költségvetése szerint a bevétel 39.520 frtban, a kiadás 51.536 frt. 25 1/2 krtban állapítatván meg, fedezetlenül marad 12.015 frt. 57 kr., amelyek fedezésére végett 36 % os községi pótdadó szükséges, mely szemben az 1896. évi 40 %-os pótdóval, 4% csökkenést tüntet fel.

Országos vásár idejének megváltoztatása. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy *Lesencze-Tomaj* községben a f. évi július hó 26-ára eső országos vásár ez évben kivételesen július hó 27-én tartassék meg.

Óriási tűz. volt f. hó 11-én délután Tapolcán, amely 67 lakóházat, gazdasági épületekkel, takarmánnyal együtt elhamvasztott és 120 családot koldusbotra juttatott.

Villámütés. F. hó 16-án este 6 óra után támadt zivatar alkalmával a villám a csiszárkut irányában levő, az alsó erdőbe vezető széles uton, leütött és Sabó János kanaszt, aki ép ott a csordát hajtotta haza, agyonütötte. A villám a szerencsétlennek mellére csapott s végig futott egész testén, vörös égési sebeket hagyva hátra s a két lábán jött ki, ruháját, valamint mindkét eszímáját szétszaggatva. A villámütés a szerencsétlenül járt kanász órája szerint 4 perccel 6 1/2 óra után következett be; az óra ugyanis akkor állt meg. A kanász közelében volt bojtárt a villám szele a földre terítette s esés közben száját megsértette, egyéb baja azonban nem lett, jelenleg a közkórházban van. A csorda haza hajtásánál segítőkettek a kanász atyja és egyik gyermeke is, akiknek azonban semmi bajuk sem lett. A szerencsétlen véget ért kanász özvegyet és hat gyermeket hagyott hátra.

IRODALOM.

Kereskedelmi iskoláink és Tanáraink a Millennium Esztendejében. A Keresk. Szakiskolai Tanárok Orsz. Egyesülete megbízásából írta Dr. Schack Béla. Budapest, Lampel R. bizománya. 260 lap. Ára kötve 1 frt 50 kr. Kereskedelmi iskoláink zürzavaros, forrongó állapotában szükség volt ily könyvre, mely felderíti keresk. szakoktatásunk múltját s minden részletével egyetemben pontosan rajzolja a jelen helyzetét. Schack könyve történet is, névkönyv is. Nagy szorgalommal látjuk benne összehordva az anyagot, s bátran mondhatjuk, hogy ilyen mű oktatásügyünk egyetlen ágáról sem jelent meg eddigelő hazánkban. A szorgalom annál elismerésre méltóbb, mert a mű minden külső támogatástól menten jelent meg. Négy főfejezetre oszlik a keresk. iskolák fajai szerint. Az első, a legterjedelmesebb, a felső keresk. iskolákkal foglalkozik. Harmincöt működik jelenleg, néhány akadémia címmel. Erdekés, a mit Schack statisztikai adatokkal derít fel, hogy 1895-ben e keresk. iskolákban 5000 tanuló volt, míg az összes gimnasiunok és reáliskolák 6, 7. és 8. osztályát u. azon évben együttesen tízezer s néhány tanuló látogatta. Az abiturienteknél ugyanezen aránnyal találkozik. 1895-ben gimnasiunai érettségi bizonyítványt nyert 1969, reáliskolait 307 ifjú; ugyanakkor a felső keresk. iskolák 1089 fiatal embernek adtak érettségi bizonyítványt. Lassankint tehát a keresk. iskolák valóságos harmadik középiskolafajjává nőttek ki magukat. Schack érdekesen fejtegeti, hogy ily gyakorlati iskolákra szükség van ugyan, de a valódi szakoktatás szennved azzal, ha az uniformizáló törekvés annyira megy, hogy egyes iskolák fejlődését gátolja. 35 iskolában 364 tanár tanít; könyvünkben benne van valamennyinek pontos életrajza és működése. A második rész a felsőbb szaktanfolyamokkal foglalkozik, jelenen az egyévi és a keleti tanfolyammal; a harmadik a női keresk. tanfolyamokkal; ilyen jelenleg 16 van 592 növendékkel. Az utolsó fejezet a kereskedő tanoncskoláknak van szentelve; 74 önálló van és 23 kapcsolatos. Az egészet egy 10 lapra terjedő betűsoros névjegyzék fejezi be. Ajánljuk ez igen csinosan kiállított könyvet nem csak a keresk. iskolák tanárainak, hanem a gyakorlati kereskedelem embereinek és a szülőknek is, a kik fiaikat keresk. iskolákba járatják.

A kert a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap. 14-ik száma következő tartalommal jelent meg: Gobóczy Lajos: A zöldség téli használatra való előkészítése. Suskoff Henrik: A zöld borsó száritása. Hreblay Emil: A pasuly házban való hajtatása. W. E.: Egyszerű számócahajtatás mesterséges hőség nélkül. Agyal Dezső: Amanlis vajkörtéje. Nagy Péter: A gyümölcsfák rákbetegsége. Gáspár V.: A gyümölcsfák pincirozása. Jablanczy: Az almás gyümölcsfák metszése. Ráde Károly: Mégegyszer a kerttervezés készítéséről. Cséser Gyula: A Cyclamen persicum tenyésztése. Betz K.: Rhus Cotinus. R. Fucsek Gyula: Rózsa vetés. Marc Ferencz: A legszebb évelő disznóvénnyek vetése. K. O.: Az Aquilegiáról. Id. Katona Zsigmond: Worden. Mauthner Odön: A róza története. Vitályos: Uj kerti hármaskapa. Hírek. A szőlőmoly. Apró szakközlemények. Szerkesztői üzenetek. Színes műmellékletek. Fámetszetek.

Kossuth Lajos, gróf Széchenyi István és Deák Ferenc emlékeit fogja három díszes ércszorúval megörökíteni a napokban, a hazánkba érkező amerikai magyar zarándok társaság. E három ércszorút mutatja be pompás kivitelben az „Ország-Világ” legutóbbi száma. Ezenkívül még 70 kép pompázik az „Ország-Világ” e számában, melyek közül teletöltjük azt a gyönyörű képsorozat Magyarországot múltjából és jelenéből továbbá Aquincumi muzeumot és Amphitheatrúmot és egy sereg népszerű, közkedvelt cigányprimás arcképét. Cikkeket és verseket írtak e számba: Dr. Váradi Antal, Adorján Sándor, Buday László, gróf Batthányi Ervin, gróf Vay Sándor, dr. Falk Zsigmond, Kéry Gyula, B. Virágné Géza, Feleki Sándor és Justh Béla. A rovatok gazdasága a képmagyarzatok bősége, valamint a talányok és egyéb érdekes apróságok halmaza teszik az „Ország-Világ”-ot összes illusztrált hetilapjaink között a legérdekesebbé. E mellett a legolcsóbb lap is, amennyiben előfizetési ára negydedére 2 frt, félévre 4 frt. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal. (Budapest V. Hold u. 7. sz.)

Az igazi közvélemény. A magyarországi tanítók V. egyetemes tanítógyűlése oktatás ügyünket forduló ponthoz vezette. A reform törekvéseknek határozott formát Földes Géza, a Nemzeti Iskola h. szerkesztője, adott. Azok az elvek jutottak a gyűlés határozataiban diadalra, melyet a Nemzeti Iskola hirdetett s melyet Magyarország tanítói mindnyájan vallanak. Földes javaslatait nemcsak egyhangulag fogadták el, hanem a lelkesedés is a lehető legmagasabb fokra emelkedett. A napilapok tudósítói a meglehetősen szép jelenetekben nemcsak gyönyörködtek, hanem tudósításaikat ezeknek hatása alatt írták s a magyar tanítónak ideális törekvése egyszerre az egész társadalom közkinésé lett. A miniszter másnap maga buzdította a villásreggeli meghitt tanítókat, hogy lelkekben igazán ápolják ezt a lelkesedést s azt elaludni ne engedjék soha. Ime a tisztelet, amit a Nemzeti Iskola három éves élete alatt szerzett a magyar tanítás ügynek! Van-e tehát olyan tanügyi lap, amely méltóbb lenne a magyar tanítók, tanárok támogatására, mint a Nemzeti Iskola?

Fejérváry Géza életrajza. A magyar honvédelmi miniszter nagyérdékű pályafutásának története jelent meg Dr. Kőrösy László Korrajzok című irodalmi vállalatának huszonkettedik füzetében. A díszes kiállítású kötetet Fejérváry báró arcképe s a vállalat számára irt jelmondatának kéziratmása ékesíti. Fejérváry báró, a mai kormány doyenje, nemcsak katonai pályáján, de mint államférfi olyan érdemeket szerzett, melyeknek történeti értékét senki sem kisebbítheti, aki az igazságot szereti. Nem régebben ép oly kíméletlen, mint igazságtalan politikai hadjáratot indítottak Fejérváry ellen. A solferinói hős

azonban győztesen került ki a csatából. Az országos elégtételadás sokféle alakban nyilvánult s ez a most megjelent kötet sem egyéb, mint ugyanezen mozgalom irodalmi formája. A mű ára csak harminc krajcár s megrendelhető a Korrajzok kiadóhivatalában Budapest, Andrásy-ut 25. sz. alatt.

Santa Lucia bájos olasz dal, melyet az oly nép szerűsége vergődött olasz népének „Os Budavára” és „Konstantinápoly”-ban naponta előadnak, az egyik zeneszáma a kedvelt „Zenélő Magyarország” zongora zenemű folyóirat július 15. évi XIV. számának. Ezenkívül még a következő 3 szép zeneművet hozza a füzet: mint „Vólnék madár” műdal mint mutatvány Zayzonné „Üdvözet Erdélyből” című műdal, — füzetből, Ivánfi J. „Befagyott a Tisza vize” magyar dalt és Wagner Richard híres „Tannhäuser” indulóját. Csak gondolkodó zenészek és zeneműértők tudják méltányolni, mily értékes zenemű anyagot és mennyi szépet ad e páratlan szép zenemű folyóirat egy-egy füzetében csekély 20 kr-ért előfizetőinek. Ily tartalom gazdag füzet 6 jelenik meg — minden füzet 10—10 oldal zenével egy évnegyedben, egy évnegyedi előfizetési ára a „Zenélő Magyarország”-nak 1 frt. Előfizetni most a július szeptemberi évnegyedre a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalában Bpest VI. Csengery utca 62. a., honnan mutatványszámot bárki kérhet.

Foulard-selymet 60 krtól! 3 forint 35 krig méterenkint — japáni, chinai, stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selymet** 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenkint sima, csikos, kockázott, mintázott, damasztot stb. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szín- és mintázzal) stb. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a hához szállítva és mintákat postafordulattal: küld **Henneberg G.** (es. kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Nyilt-tér.

Újszülött gyermekek,

kiket anyjuk vagy egyáltalán nem, vagy csak elégtelenül szoptathat, legtermészetesebb módon nevelhetők fel a

H. Nestlé-féle gyermektápliszttal.

Mintadobozok és leírások, melyekben a készítés módja és a kontinens legtekintélyesebb szakértőinek és gyermekorvosainak bizonylati vannak kinyomatva, kívánatra ingyen küldetnek meg. Fő raktár: **F. Berlyák I. Naglergasse I.**

Nestlé Henrich Gyermeklisztje 90 kr.

Nestlé Henrich Kondensált teje 60 kr.

F. Berlyák Bécs, I. Naglergasse I.

Raktárban minden gyógyszerárban és droguistakereskedésekben. Zala-Egerszegen **Kaszter Sándor** ur gyógyszerárban.

Dr. Fridinger, az alsó-ausztriai országos felene intézet igazgatójának, bizonyítványa szerint a Nestlé-féle táplisztt Ausztriában 1872-ben bevezetett, hitelesen bebizonyított hogy 2 éven át 84 szopásra alkalmatlan, vagy betegség folytán dajkaemlőn nem táplálkozható gyermeknél a legkifinomult eredményrelel használható, és ez által a gyermek halandósága is apadt. Évek során a társadalom minden rétegébe behatolt és 30 év óta az egész continensen elterjedve, a „Nestlé-féle gyermektáplisztt ma már senki előtt sem ismeretlen.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos: **UDVARDY IGNÁC.**

Ház eladás.

Ujváros utca 76. számú

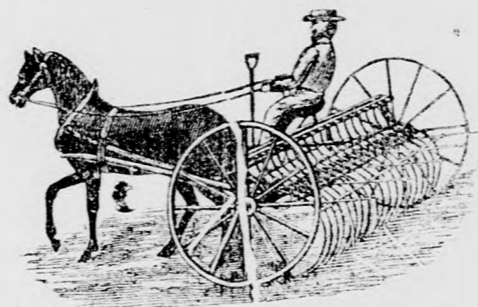
ujjonan épült ház,

a hozzá tartozó udvarral és kerttel együtt, örök áron eladó. — Bővebb értesítés nyerhető a tulajdonosnál, **Zsuppán Gergelynél.**

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényei, csuszál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török Lószef** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari állítottok, **Rudolstadt (Thüringia).**

BERTHOLD KRAUZ

gépgyára, vas- és fémöntődéje

BÉCS III. 2. LÖWENGASSE 3. sz.

ajánl megvételre minden nemű gazdasági-gépeket és eszközöket kitűnő kivitelben.

Pontos, megbízható ügynökök felvételnek.

5534/v. 1896. sz.

Árverési hirdetemény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság 5534 számú végzése által a nagy-kánizsai bank egyesület részvény társaság végrehajtató javára **Bogdan Lajos** és **társai z.-egerszegi lakosok** ellen 190 frt tőke, ennek 1896. március hó 13-tól járó 6% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 441 frtra becsült két ló, egy hintó, egy lószekér és egy pár lószerszámból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek helyszínén, vagyis Zala Egerszegen leendő eszközésére **1896-ik évi július hó 29-ik napjának délelőtt 10 óra** határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zala Egerszegen, 1896. július hó 1-én.

Szendy F.
kir. bir. kiküldött.

2329./Kig. 896.

Pályázati hirdetemény.

Zalavármegye tekintetes alispánjának 1896. július 13-án 16.209./ni. 896. sz. a. kelt rendelete alapján, a Zala-Egerszegen elhalálozás folytán üresedésbe jött, 600 frt évi fizetés és 100 forint lakbérrel javadalmazott városi

aljegyzői állásra

ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy kérvényeiket az 1883-ik évi I. sz. t. c. 6. §-a értelmében elnyert minősítési okmánnyal, erkölcsi viseletüket és eddigi működésüket igazoló bizonyítványokkal felszerelten, a városi képviselőtestületéhez címezve f. évi augusztus 2-án d. u. 5 óráig a városi iktatóba benyújtsák, esetleg a f. évi augusztus 3-án d. e. 10 órakor Zala-Egerszegen a városi házban teljesítendő választás alkalmával a kijelölt bizottság előtt fentebb említett okmányaikkal személyesen jelentkezzenek.

Zala Egerszeg, 1896. július 15.

Botffy Lajos sk.,
polgármester.

HIRDETMÉNY.

A Zala folyón levő **bonczódföldi malom** és lakóház, a hozzá tartozó kerttel, telekkel, szántófölddel és rétbirtokkal együtt, szabad kézből eladó, esetleg bérbe is vehető.

A bonczódföldi gazdaság összes élő és holt felszerelése, úgymint **igás ökrök, lovak, tenyész tehének, borjúk, minden-nemű gazdasági gépek, talajművelő eszközök, szekerek, apró szerszámok** stb. szintén eladók.

Bővebb felvilágosítással szolgál alulírott tulajdonos.

Bonczódföld, (u. p. A.-Bagod).

OROSZ PÁL
földbirtokos.

Több mint 50 év óta

sikerrel használtatik!

Az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN

Valódi minőségben csakis

→ mint eddig, ezentúl is ←

Eszéken, felsőváros

DIENES C. J. féle

gyógyszertárban

készül és megrendelhető.

Szeplőket

és

májfoltokat,

valamint az összes

bőrtisztítálatansá-

gokat

biztosan eltávolít

- 1 tégely valódi Spitzer kenőcs . . . . . 35 kr.
- 1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . . . 40 kr.
- 1 darab valódi Salvator-szappan . . . . . 50 kr.
- 1 doboz valódi lyoni rizspor 3 színben 50 kr és 1 frt.
- 1 doboz kézpaszta . . . . . 60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjegyvel el vannak látva és kérietik a t. közönség csakis **DIENES**-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Cséplőgép.

Heinecz János z.-egerszegi lakos a legújabb szerkezetű, dupla tisztító készülékkel ellátott Hofherr és Schrantz-féle gőzcséplő gépjéit a most következő héten az

által-szegett szántóföldön,

de kívánatra bárhol is, felállítja, hol is a gazdaközönség csépléseit a legkielégítőbben elvégzi; s elfogad bárhol s bármily nagy csépléseket; ez érdemben Heinecz János géptulajdnossal lehet szerződni.

A gép vezetését **Juhász Lajos** okleveles gépész személyesen végezi.

349. 1896. sz.

Árverési hirdetemény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az alsó-lendvai kir. járásbíróóság 4438. és 4298./p. 96. számú végzése által **dr. Zuna Béla ügyvéd és Könyves Kálmán** bpesti lakos végrehajtatók javára **Kovács János ügyvéd** alsó-lendvai lakos ellen 58 frt 38 kr. és 25 frt 30 kr. tőke, ezek kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felül toglalt, 360 frtra becsült 2 sárga kancaló és egy sárga tollas kocsiból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Alsó Lendván a fentnevezettnek lakásánál leendő eszközésére **1896 ik évi július hó 25 ik napjának d. e. 10 óra** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Alsó Lendván, 1896. július hó 10-én.

Vresits Elek
kir. bir. végrehajtó.